

ІВАН РУДЯНИН

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ, ЯК СКЛАДОВА БЕЗПЕКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО КОНТИНЕНТУ: ВИКЛИКИ, РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

СНУ ім. Лесі Українки

Луцьк Україна

E-mail: rudyanini@i.ua

Одним із основних чинників національної безпеки кожної держави є характер її взаємовідносини з сусідніми країнами. Протягом 2014 та 2015 років Україна стала учасником спланованого Російською Федерацією конфлікту, який стосується усіх сфер життєдіяльності суспільства: політики, економіки, науки та культури. Сьогоднішні амбіції офіційного Кремля очевидно, сфокусовані не тільки на окремих територіях України, вони сягають значно більших масштабів і мають на меті посилити свій стратегічного впливу на країни Варшавського договору. Варто зауважити, що така ситуація веде до порушення норм світового порядку і очікувано матиме негативні наслідки для усіх держав розвиненого світу.

Відсутність належної підтримки у реалізації політики безпеки та забезпечення недоторканості і територіальної цілісності України у відповідності до міжнародного законодавства зі сторони європейських партнерів призвело до анексії АРК, вторгнення чужоземних військ (пізніше названих як «Сили спеціальних операцій»), під приводом «ополченців», у південно-східні регіони нашої держави та посприяло подальшій ескалації конфлікту на Донбасі. [1] Як бачимо, «Мінські домовленості» не принесли бажаного результату. Всупереч попередньо прийнятим договором, Росія й надалі продовжує бути спонсором тероризму в Україні, надаючи так званим ДНР та ЛНР, важке озброєння та стрілецьку зброю, боєприпаси, продукти харчування і навіть своїх солдат, які воюють на стороні донецьких та луганських бандформувань. [2]

Недосконалість впроваджених санкцій проти офіційного Кремля із одночасним кулуарним збереженням старих умов взаємодії та співпраці, вочевидь можуть призвести до поширення аналогічного сценарію розвитку подій в Європі. Нерозуміння окремими членами ЄС того факту, що російська, по суті, військова інтервенція в Україну містить глобально-європейський характер, сприятиме пришвидшенню реалізації недобросовісних планів Москви у напрямку посилення стратегічної залежності розвинених держав від РФ, причому у всіх сферах життєдіяльності.

Теперішній розподіл позицій держав-членів ЄС фактично легітимізує статус-кво в Криму і на Сході України, а відтак відображає та дає підстави для створення небезпечного міжнародного прецеденту для усього Євразійського континенту.

Політична активність провідних розвинених держав, а також окремих нових членів ЄС несе в собі певний зміст у рамках забезпечення міжнародного порядку та прав, однак в ситуації, у якій опинилася Україна це не завжди достатньо. Відсутність конкретних кроків у напрямку посилення обороноздатності України шляхом надання нелетальних видів озброєння та військової техніки, достатньої кількості військової амуніції та спеціальних засобів з боку європейських держав, поступово призводить до відчуження українських територій проросійськими бойовиками та найманцями, а відтак території Європи.

Міжнародна риторика щодо нинішніх дій Кремля керівників провідних держав світу та окремих європейських високопоставлених чиновників дуже часто по суті зводиться до «обміну інформацією», що входить до компетенції дипломатичних установ будь-якої з країн.

На сьогоднішній день двостороння взаємодія України з ЄС нашоухується на протидію офіційного Кремля, що суттєво впливає на подальший євроінтеграційний процес Києва. Через вказану обставину у європейському середовищі виникають бачення щодо «обмеженого» діалогу на постійній основі Європейського Союзу з Україною, із забезпеченням паралельного виконання пунктів політичного та економічного блоку асоціації України з європейським суспільством. Зазначена ситуація прогнозовано викликає соціальне обурення в українському суспільстві, особливо на фоні стрімкого підвищення цін на енергоносії, американської та європейської валюти при колишніх заробітних платах пересічних громадян. Зазначений фактор прагне використовувати Москва для посилення антидержавницьких настроїв в українському суспільстві та зриву плану мобілізації населення на військову службу. [3]

Іншим, не менш важливим аспектом впливу російського фактору на національну безпеку України слід вважати вимоги нібито представників так званих ДНР та ЛНР щодо децентралізації влади в Україні з загальним підвищенням повноважень органів державної влади на місцях. Даний вид очікуваних РФ преференцій є вкрай небезпечним прецедентом для укорінення та тотального закріплення впливу Росії на цілий Південно-Східний регіон України, що у подальшому призведе до невідворотних процесів підризу позицій України як держави та суб'єкта міжнародних відносин.

Нинішнє посилення та укорінення впливу РФ у російсько-українському конфлікті тягне за собою невідворотні зміни у системі міжнародних відносин та забезпечує подальше просування російської агресії на Захід шляхом використання «м'якої сили» гібридної війни та поки що вдалого обминання виставлених керівництвом ЄС так званих «червоних ліній».

Черговим загрозливим елементом національній безпеки України у існуючому конфлікті з РФ стали російські засоби масової інформації, які Кремль використовує для неправдивого інформування усієї європейської громадськості, насамперед мешканців Франції та Італії. Мається на увазі переінтерпретація окремих подій, що стосуються ситуації в зоні конфлікту та фальшива аргументація державних рішень Росії перед світовою громадськістю. [4]

Всупереч прийнятим міжнародним санкціям, а також неодноразово висловленим застереженням провідних держав світу, РФ продовжує активно використовувати свої контакти на рівні великих європейських компаній із власними контрагентами, які зацікавлені у стійкій економічній взаємодії з окремими російськими підприємствами. Тому позиції впливових політичних фігур та представників крупного капіталу при прийнятті державних рішень стосовно кожної із сторін конфлікту повинні бути вкрай виважені.

Вдаючись до спеціальних засобів впливу на свідомість російського населення, у т.ч. російської політичної еліти, влада РФ перед своїм суспільством навмисно продовжує ототожнювати ідеї так званого «Русского Мира» з інтересами Росії. Вказані дії Кремля не мають нічого спільного з європейськими цінностями і суперечать демократичним принципам Європи. З метою збереження існування системи європейських цінностей, міжнародного права та демократичних інституцій, необхідною є консолідація усієї європейської громадськості проти агресивних дій Кремля.

Підсумовуючи вищевикладене необхідно відзначити, що своїми агресивними діями по відношенню до України Російська Федерація грубо порушила світовий порядок, усі норми міжнародного права та прийнятих на себе окремих зобов'язань. Сприяючи експорту в Україну тероризму, РФ у такий спосіб прагне дестабілізувати ситуацію і в Європі, уряди країн якої не зацікавлені у продовженні війни поблизу своїх кордонів. Керівництво ЄС, США та інші впливові суб'єкти міжнародних досить пильно звертають увагу на дії Москви та фактичне захоплення частин територій незалежної держави, яка сповідує європейські цінності та правила і норми життя. Українська громадськість з нетерпінням очікує адекватних дій своїх партнерів стосовно питання припинення військових дій на Сході України та, насамперед, у контексті захисту своєї країни від зовнішнього ворога, яким на превеликий жаль, виявилась сусідня країна.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. У річницю захоплення Криму Путін запровадив нове свято – День сил спецоперацій [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://espresso.tv/news/2015/02/27/u_richnycyu_zakhoplennya_krymu_putin_vviv_svyato___den_syl_specoperaciy
2. Ворог продовжує порушувати Мінські домовленості... [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.golos.com.ua/article/252748>
3. Кремль хоче зірвати мобілізацію шляхом інформаційної війни – експерт [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.slovoidilo.ua/articles/6457/2014-12-19/kreml-hochet-sorvat-mobilizaciyu-putem-informacionnoj-vojni---ekspert.html>
4. «БІ-БІ-СІ» програє інформаційну війну пропаганді Кремля? [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/inozmi/svoboda/2014/12/22/7052916/>